

i 1859 Monrad til Kultusminister, og hvad man end vil mene om Monrads politiske Virksomhed og om hans Virksomhed som Minister, saa tror jeg, at alle kunne enes om at give ham det Skudsmaal, at han var ikke bange for at lægge Ryg til og for at gøre et Arbejde, selv om der ikke var stor Udsigt til at faa noget ud af Arbejdet i Øjeblikket. Han forelagde i Samlingen 1860—61 i Landstinget et Lovforslag om Oprettelse af Menighedsraad, og det blev ogsaa vedtaget i Landstinget og kom herved til Folketinget, men her naaede det ikke til Vedtagelse. Meningerne vare i øvrigt ogsaa i Landstinget, hvor det blev vedtaget, meget delte om dette Forslag, men endnu mere delte vare Meningerne herved, og jeg kan ogsaa godt forstaa, at der ikke her kunde være stor Tilslutning til Forslaget, thi det havde, set fra dette Tings Side, ikke saa ganske faa Pletter. Valgretten til Menighedsraadene gaves efter det Monrad'ske Forslag til Medlemmer af Menigheden, som vare Familiefædre, som havde fyldt det 30te Aar, som havde fuld Adgang til de kirkelige Goder, og som ikke førte et forargeligt Liv. Men dette Vælgerkorps, som saaledes efter disse Bestemmelser kunde fremkomme, kom ikke til at vælge hele Menighedsraadet, men kun Halvdelen, idet Præsten ved de første Menighedsraads Valg skulde vælge den anden Halvdel, og siden, naar Omvalg skulde finde Sted, skulde Halvdelen vælges af Vælgerkorpsen, en Fjerdedel af Menighedsraadet selv, altsaa ved Knopskydning eller hvad man vil kalde det, og den sidste Fjerdedel af Sognepræsten, og Valgbarheden var ogsaa efter Forslaget underkastet forskellige Indskrænkninger. Der kunde ingen vælges, medmindre han var 40 Aar, og der kunde heller ingen vælges, som ikke i Forvejen højtidelig erklærede sig enig i sit Konfirmationsløfte, altsaa paa en Maade gentog sit Konfirmationsløfte. Jeg bemærker, at saadanne Menighedsraad ikke skulde oprettes alle Vegne, men kun, hvor Præsten og Menigheden vare enige derom, og naar Præsten satte sig derimod, kunde de kun oprettes Aaret efter, naar Menigheden androg hos Biskoppen derom. Naar saa et Menighedsraad var oprettet efter disse Regler i det Monradske Forslag, var der en hel Del Forretninger, som henlagdes under det, men skønt der nævnes en Del, blev det ikke meget, disse Menighedsraad fik at gøre. De skulde deltage med Præsten i hans Gerning, der var altsaa et lignende Formaal for disse Menighedsraad som for de af Kommissionen i

sin Tid foreslaaede; de skulde saaledes deltage i Sygebesøg og i den frivillige Fattigpleje, de skulde være med til Omsorgen for de faderløse Børn og for at faa dem anbragte i kristelige Hjem, de skulde have Tilsyn med Kommunens Plejebørn, de fattige Børn i Menighederne, de skulde deltage med Præsten i Omsorgen for de løsladte Fanger, ved Mægling i Skilsmissetilfælde, de kunde være med til at bestemme Tiden for Gudstjenesten, kunde være med til at give Tilladelse til Kirkenes Benyttelse i visse Tilfælde, kunde være med til at bestemme, hvor ofte der skulde være Konfirmationsforberedelse i Menigheden, om en eller to Gange om Aaret, og de skulde være med til at give Samtykke til, om Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus maatte indføres i Skolerne i Stedet for den tidligere Lærebog. Det var meget smaa Ting, skønt der var mange Ting, de kunde beskæftige sig med. Endelig fik de Ret til at erklære sig om Ansøgerne til Præsteembederne, men kun til at erklære sig, altsaa ikke nogen Indstillingsret eller nogen virkelig Indflydelse paa Valget af Præsten. De fik kun Ret til at erklære sig om Ansøgerne, og det hedder udtrykkelig i Lovforslaget, at de ogsaa maatte erklære sig mod en Ansøger, som de fandt ikke kunde bruges til Embedet. Foruden disse Menighedsraad, som saaledes foresloges oprettede, foreslog Monrad tillige Provstiraad, som for Resten fik mindre at bestille, idet de kun skulde prøve Valgbrevene for de valgte Menighedsraads Medlemmer og decidere Regnskabet for den Fattigforsørgelse, som Menighedsraadet havde at gøre med. Dette Lovforslag blev som sagt ikke gennemført, og siden den Tid har der ikke været forelagt noget Lovforslag om Oprettelsen af Menighedsraad. Derimod har der gentagne Gange været forelagt Lovforslag om Menighedens Adgang til Indflydelse paa Besættelse af Præsteembeder.

Dette Lovforslag, som her er forelagt, og som vi nu skulle behandle her i Dag og videre, gaar ud paa, foruden Oprettelsen af Menighedsraad ogsaa at give Menighedsraadet Indflydelse paa Valget af Præsterne. Og jeg tror, at det er nødvendigt, at vi snart komme til at unde Menighederne denne Ret, som de for Aarhundreder siden have haft, og som man den Gang meget vel undte dem, men som de ved Tidernes Ugunst have tabt. Og naar man vil unde dem denne Ret, tror jeg, at den Form hvorunder den her foreslaas udøvet, vil vise sig at være heldig. Menighedsraadet,